

זכרון תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

י"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקלה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

פרשת קרח – שבת ר"ח
ל' סיון תשע"ג – אבות פרק ד'
גליון תרי"ט

זמני כניסת ויציאת שבת קודש			
ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	בני ברק
8:58	8:28	7:23	
9:01	8:26	7:08	ירושלים
9:38	=	8:10	באר אפרק

דברי תורה

ממורינו הגה"צ המשפיע אב"ד דקהלתינו שליט"א

ויקה קורח (טו, ז)

ברש"י, מה עשה, עמד וכנס מאתים המישים ראשי סנהדראות וכו' והלבישו טליתות שכולן תכלת, באו ועמדו לפני משה, אמרו לו טלית פטורה, אמר להם חייבת, התחילו לשחק עליו, אפשר טלית של מין אחר חוט אחד של תכלת פטורה, זו שכולה תכלת לא תפטור את עצמה, עכ"ל. הנה מבורר שע"י חסרון ופגם במצות ציצית נחסר ג"כ בענין כיבוד רבו, וכפי הנראה יש להם שייכות זה עם זה, וי"ל עפ"י דאיתא בירושלמי (ברכות פ"א ה"ג) תני בשם רבי מאיר וראיתם אותה אין כתיב כאן אלא וראיתם אותו מגיד שכל המקיים מצות ציצית כאילו מקבל פני שכינה, מגיד שהתכלת דומה, לים והים דומה לעשבים ועשבים דומין לרקיע ורקיע דומה לכסא הכבוד והכסא דומה לספיר, ע"כ. וכן על כיבוד רבו איתא בירושלמי עירובין (פ"ה ה"א) שכל המקביל פני רבו כאילו מקבל פני שכינה, ע"כ. הרי שמצות ציצית וכיבוד רבו הם בבחינת קבלת פני השכינה. והנה כי כן י"ל שטענת קורח היה כי כל הענין של מנהיג ורב על כלל ישראל היא רק בכדי להורות להם הדרך ילכו בה והדריכם בדרך הישרה לבלתי הטות חלילה ימין ושמואל ממצוות השי"ת, וכל זה נצרך לאנשים שאינם בעלי שיעור קומה במעלות נשגבות והשגות עילאיים, להם נצרך הדבר להעמיד לפניהם צדיק וקדוש להדריכם ולהנהיגם בשררת כוח ההנהגה, ולכן רק על האנשים האלו מוטל החוב להתבטל כליל לפני הצדיק ופעולותיו, כי כל ההשפעות בנשמות וברוחניות בא להם רק מכות אלו וצדיק המנהיגם, אך לאנשים מעלה דור דעה דור המדבר אשר זכו לאור ד' פנים בפנים במעמד הר סיני ומאכלם לחם אבירים, וכל כולם נתטהרו ונודעו מן החומר הגשמי וכל אורח חייהם היא למעלה מן הטבע והמצויאות, וכולם קדושים וטהורים, לאנשים כאלו לא נצרך להם הנהגה והדרכה בעבודת השי"ת, ולבם הטהור אשר ברשותם הוא יתייגם ויאמר להם את המעשה הטוב אשר יעשו לרצון הבורא ית"ש, ולכן גם אין שייך אצלם שיתבטלו בפני מאן דהו חוץ מלפני המשך בעמ' ג' המשך בעמ' ב'.

שיחת קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

פניני קודש בענין חטא קרח שהיה לקוי בגאות ומה ראה לכן

משמרות מבני בניו כולם בעלי רוח"ק לכן אמר אפשר כל זה ממני ואני אעמוד מן הצד לכן טעה בעצמו שהוא יהיה האחד שניצול ולא ראה יפה ומשה היה רואה, ע"כ מלש"ק. א"כ מכאן שקרח לא היה אדם פשוט אלא אדם גדול ובעל רוח"ק, וא"כ איך הוא שבא אדם גדול כמוהו לכאלה מעשים וטעויות כאלו אשר לא ייעשו, וי"ל שיתכן שבאמת היה קורח מגדולי בני לוי והיה עובד ה' גדול במדרגות גדולות כמו שאמנם יאה לבני לוי ולכן היה מבני עליה שיש להם השגות במדרגות של עבודת השי"ת ולכן היה מכיר ומשיג היטב גדול המדרגות של הכהנים בימים ההם, והיה משתוקק ורוצה מדרגות גדולות יותר כמו אלו של הכהנים עבו הקרבנות שעשאו ככוונות ויחודים גדולים, בפרט אלו של הכה"ג שונכם ביה"כ לפני ולפנים שזה עבודה שאין לנו שום השגה בזה, וכדאי מצדיקים ששם לא היה כה"ג בבחי' מלאך כידוע, וממילא נפשו של קורח מאוד השתוקקה לזכות לאלו המדרגות הכוונות ויחודים, וביותר שהוא היה מבני לוי שמשרתים את הכהנים באוהל מועד ומסייעים אותם בעבודתם, ובפרט ביה"כ שאז הכהנים והעם העומדים בעזרה כשהיו שומעים השם המפורש יוצא מפי כה"ג בקדושה וטהרה היו כורעים ומשתחווים ונופלים על פניהם ואומרים בשכמל"ו ונפל אז על כולם פחד נורא מהדר ה' ופחד גאונו ע"י עבודת כה"ג שהייתה "אזא הייליגע זיסע לעכטיגע עבודה" כפי שהיה נראה אז יוה"כ וכן כל השבתות וימים טובים ושאר כל הימים איש כפי עבודתו חק' בביהמ"ק ואהל מועד שם, עבודת הכהנים לקרב ישראל לאבשב"ש לכפר על כל חטאתיהם עם כל עסק הקרבנות שהם כפרה לישראל ולכל כלל ישראל עם העולה והתמידים שבכל יום ונדרים ונדבות של עמך בית ישראל לכפר על ישראל, שע"י כל זה הגיעו בזה הכהנים כולם למדרגות נשגבות, וזה מה שמשכו לטעון טענותיו, והביאתו לטעון כי כל העדה כולם קדושים ויכולים ורואים כולם להגיע ולזכות לאלו המדרגות וזה הביאו לחלוק על משה רבע"ה רח"ל. ולכן אם מותר ואפשר לומר שדווקא גודל השתוקקותו לזכות לאלו המדרגות הנוראות ונשגבות זה מה שהביאו לנפילתו להיות חולק על צדיק הדור, היות שכבר כתוב ויאמינו בה' ובמשה עבדו שתוה"ק מקשרת שניהם באחד אמנות השי"ת ואמנות משה רבע"ה שהולכים שלובים גם יחד, ולכן אם ח"ו נופל מאמנות השי"ת רח"ל נופל מאמנות הצדיק רח"ל וכן להיפך אם נופל מאמנות הצדיק ממילא גם נופל מאמנות השי"ת, כי הם קשורים ובי", ולכן דווקא כשיש אמנות חזקה בצדיקי אמת וצדיקי הדור שהם כלולים כולם במשה רבע"ה שאיתפשטותי דמשה בכל דרא ודרא וגם כך יאמינו לעולם ודרז"ל גם לרבות צדיקי דורות הבאים שבמשה רבע"ה מרומז וכולל כל צדיקי האמת שבכל הדורות כמרן הבעש"ט הק' זיע"א ותלמידיו ותלמידי תלמידיו שבכל הדורות, שבמשה מרומז וכולל כל הצדיקי אמת, ולכן נפל מאמנות צדיקים ואמנות השי"ת די באשעפער רח"ל וע"י שחלק על משה רבינו נקרא שחלק על על דברי ומצוות ואמנות השי"ת ובוהו הוא נפל רח"ל ביו די ביטערע מצב דבליעת האדמה. המשך בעמ' ב'.

בפרשתנו פרשת קורח אי שטען קורח למשה רבינו ע"ה ולאחרון הכהן ויקהלו על משה ועל אהרן ויאמרו אליהם רב לכם כי כל העדה כולם קדושים ובתוכם ה' ומדוע תנשאו על קהל ה' ומשה רבינו ע"ה ענה לו באותו מטבע לשון רב לכם בני לוי ובתוה"ק אי פשטים עא"ס ולכן יל"פ מה שענה לו משה רבינו באותו לשון לרמוז ולומר לו שמה שאתה טוען עלי ועל אהרן אחי שאנו מתנשאים על קהל ה' כמו שאמרת לנו רב לכם שאנו נוטלים גדולה לעצמינו ומתנשאים על קהל ה', זה אמרת מפני שאתה עצמך נכשלת בגאות, ולכן באתם מזה לכל המחלוקת, והגם אמנם שאין לנו השגה בקרח ולא בעדתו, וזה מה שענה להם משה רבע"ה אם תהיו בענוה כראוי אז תוכלו להיות בשלום ושלוה עמנו ולהשתוות עצמכם עם אחרים ולא לראות חסרונם, שיסוד המחלוקת שהוא בא מגאות כי הנגועים בזה הם רוצים להיות גדולים בעצמם ורוצים להיות יותר גדולים מאחרים וממילא גם לא יכולים לסבול את אחרים כלל, ולכן עושים עמהם מחלוקת ושאר דברים גרועים ר"ל ורואים רק חסרונות באחרים ולא יכולים להשפיל עצמם אל אחרים וסבורים שכל העולם חייב להם כי כך סבורים אלו שנופלים בגאות, המביא וגורם לפירוד הלבבות כי הגאות אינה מניחה לו להשפיל ולהשוות א"ע לאחרים אלא לראות חסרונות באחרים רח"ל "און ער קען נישט זיך אראפ לאזן צום יענער" ולהיות בשלוה עמו ורק רוצה להתרומם ע"ג השני רח"ל ולכן גאות מביא מחלוקת כי אז א"א להיות באחדות ולא לסבול אנשים אחרים ולא להתאחד עמהם ולכן יסוד המחלוקת מונח ונמצא בגאות. ולכן יש לנו להתבונן, בפרט שידוע שהה"ק הרבי החוזה מלובלין זי"ע כשהיה מדבר על קורח היה רגיל על לשונו הלשון די הייליגע זידע קורח, שבהיותו מצאצאיו של שמואל הנביא מצאצאי קורח, ולכן נמצא שאף הה"ק מלובלין זי"ע היה ג"כ מצאצאיו של קורח ולכן היה רגיל להתבטאות עליו די הייליגע זידע קורח וממילא שיש לנו ללמוד מזה שאין לנו שום השגה בקרח ומדותו וגדלותו ועניניו ואם אפי' אחר שנבלע באדמה נקרא בפי הה"ק הנ"ל זי"ע די הייליגע זידע קרח כש"כ שלפנ"ה היה כן וכש"כ בשעת החטא ולפני החטא. וכן מסופר מהה"ק בעל הישגה משה זי"ע שסיפר על עצמו שזוכר א"ע בגלגוליו הקודמים שהיה בעולם ואחד מהם בימיו של משה רבינו ע"ה ומעשה של קורח ואז שאלוהו השומעים לצדו של מי היה משה רבינו או קרח, והשיב שעמד מן הצד ולא חיוה דעתו לא לכאן ולא לכאן ושוב שאלוהו השומעים היתכן שאדם גדול כמוהו לא יהיה ודאי לצידו של משה רבע"ה שהוא אמת ותורתו אמת היתכן שבר ישראל שכשר במעשיו יסתפק באמת פשוטה זו, אז ענה ואל"הה"ק וכי מה אתם סבורים שהיתה זו סתם תקופה פשוטה, וכי קורח ואנשיו היו סתם אנשים פשוטים והלא הם היו אנשים גדולים ביותר גרויסע ת"ח גאוניס וצדיקים ולכן יכלו לטעות אחריהם רח"ל עד שאפילו לעומד מן הצד גם היה דבר קשה, שהיה שם בלבול המוחות רח"ל וכאלו ניסיונות עד שאפ"י לעמוד מן הצד היה גאר א גרויסע זאך וממילא שאי"ז לפי הבנתנו והשגתנו להבין המחלוקת על הכהונה שם. ומ"מ איתא מצדיקים לפרש בערך בסגנון זה ע"פ רב לכם בני לוי דפירש"י, "דבר גדול אמרתי לכם שכולם אובדים ואחד אשר יבחר בו ה' ינצל וקרח שפיקח היה מה ראה לשתות זו עינו הטעתו ראה שלשלת של גדולה יוצא ממנו שמואל ששקול כמשה ואהרן וכ"ד

בענין מחלוקת קרח על משה רבינו בפרשתו, נביא לפניכם פנינים בענין התקשרות לצדיק ממזון רביה"ק ה"שלהבת אש".

הנה אדם המקושר לצדיק יכול הצדיק להרימו לרום המעלה, וכל זה ע"י תפלה ולימוד התורה, שלפעמים על אף שלומד ומתפלל מ"מ אינו כדבעי, אך אם הוא מקושר לצדיק איזי בכח הצדיק להעלות תפלתו ולימודו ולתקנם, וכמבואר כ"ז בספה"ק. ומסופר על איש אחד שהיה בימי הרה"ק רבי אלימלך מליז'ענסק זיע"א שהיה סגור ומסוגר בחדרו ועסק רק בעבודת ה' ופרש מכל עניני עוה"ז, וכך נהג במשך כ"ד שנים תמימות,

ויצו אש דא"ה מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר רבינו הקוה"ט זיע"א

והנה אך יצוא מחדרו היה בטוח בעצמו שכבר גמור עבודתו והגיע למדרגה עליונה בעבודת ה' וכל העולם כולו כדאי הוא לו, והנה רואה הוא קבוצת חסידים שנוסעים אל רבם הרבי רבי אלימלך, התחיל לתמוה בעצמו וכי מה להם לטרוח ולנדוד בנסיעה לרבם כשיש להם כאן במקומם איש כמוני, אולם בכל זאת כיון שראה ושמע שכולם נוסעים להרבי ז"ל אלימלך החליט בעצמו שגם הוא יסע לתרות על קנקנו ולראות מה בפי הרב, והנה שם בהסתופפם בצל הקודש אמר הרה"ק כתוב (דברים יב) ועתה ישראל מה ה"א שואל מעמך כי אם ליראה וגו', וואס מיינט איהר יראה איו, א בעזים, יראה איו פארכט! (וכי חושבים אתם שיראה הוא מטאטא?, יראה זה פחד ואימה)

ובאמרו זאת אחזתם יראה ופחד עד שגפלו כולם בהתעלפות, עד וכעבור זמן שבה רוחם אליהם, חוץ מיהודי הנ"ל שלא התעורר מעלפנו עד שהוצרכו להזכיר לפני הקודש, ורק אז הרגיש שכל עבודתו אינו כאפס לפני העבודה האמתית של צדיק אמת, ואז התחיל לבכות ולהתחנן אל הרה"ק באמרו רבינו היה כשנופל איזה שמוות על הארץ הרי הרבי מתכופף ומרימו ומנשקו, ואני עם כל עבודתי ולדעת מה אני גרוע מחתיכת שמוות ואני מונח על הארץ, והתחיל לבכות ולהתחנן שהרבי ירימו ויתן לו תיקון.

היוצא לנו מב"ז שגם כשלומד ומתפלל אם אינו מקושר הצדיק יכול להיות שמרמה את עצמו. עכ"ל.

~ סיפור מפסוקי הפרשה ~ לכבוד סעודת מלוה מלכה

למה התרחקו החסידים ממחלוקת ויקח קרח (טז, א)

מעשה שהיה בחסידות מסוימת באירופה שבני החסידות האחרות התנגדו להשקפת עולמה הרחוב של אותה חסידות, והיחיד ה"לך והתמיר ומשך אחריו לשון הרע חייופים וגידופים רחמנא ליצלן. עד שהחליטו להוציא על החסידות הזאת חרם, לא דיברו איתם כלל ולא השתדלו עם בניהם ובנותיהם כל החסידות הסכימו להוציא את החרם חוץ מחסידות אחת קטנה.

בצינוי רב רבם החליט שהיא אינה מתערבת במחלוקת וסתומת אוזניים, אפי' שנכבדי החסידות האחרות באו לדבר ולשכנע את הרבי, הוא אפילו לא היה מוכן להקשיב ולדעת על מה ולמה המחלוקת. אך כמה מחסידיו נמשכו למחלוקת והתחילו להתערב ולהשתתף בה.

בחרמה זאת האדמו"ר ניכס בשבת קודש את כל חסידיו ופסק אופן ברור שאסור לאף אחד להשתתף במחלוקת ואותה שבת היתה פרשת קורח וזעק וצעק להתרחק מהמחלוקת כמו מאש כי היא לא מרחמת על יונקי שדיים.

וכדי לסבר אזנם עד כמה גרוע מחלוקת, סיפר מעשה באריה מלך החיות שיזימים לו הזדמן לו סרף והלך ביער רעב ועצבני. קיבטו הצטמקה ונעמימות שאגתו הפילו פחד בכל היער ופיו היה מרטיט רע מרוב שלא טעם כלום כמשך יומים והחליט לנכס את כל החיות ושאל שאגה גדולה וחזקה ובין רגע כל חיות היער נאספו מרוב פחד ואימה נולד באו חוץ מהחיות הראויים לטרף כמובן. כולם מסתגלים על האריה הזועם שאומר כבר יומיים שלא אכלתי כלום ואני זועם לכן אבקש שקט ביער ופתאום הביט עס על הזאב ואמר, אתה זעק וצעק והזאב פחד ושאל מי אני?

אמר לו האריה תתקרב אלי ותריח את הפה שלי ותאמר לי את האמת, האם יש לי ריח רע בפה או לא. התקרב הזאב בפתח, פתח האריה את פיו והא את שיניו החדות. הריח הזאב את פיו שהריח נורא, ואמר לומר כי לך ריח רע. כעס האריה וזעק איך אתה מעז לומר לי דבר שכזה וטרף את הזאב באכזריות והניחו מאכל לגשרים.

כיה היער הזועזע וברח, עבר שבוע ועדיין לאריה לא היה סרף הסתובב האריה בכעס ושוב זעק שאגה גדולה שזמניתי לאסיפה את כל החיות.

האריה קרא לסוס אתה מר סוס התקרב מה, ותאמר לי אם יש לי ריח נורא בפה כי לא אכלתי כבר שבוע הסוס התקרב בפחד והריח את פיו ואמר בליבו אני אהיה חכם, הזאב אמר את האמת ונטרף אני אשקר ואנצל, אמר הסוס בפחד וברסט לאריה שאין לו ריח רע בפה.

שאל האריה וכעס וקרא לו שקן כיצד יתכן שאין לי ריח בפה הלאו שבוע על טרפתי והתנפל עליו ושחטו. ושוב נחרדו חיות היער וברחו.

כעבור שבוע האריה כבר איבד את שפיות דעתו והיה בכעס שאין כמותו, ושאל שאגה גדולה ונולד התאספו וראו אותו ממש רועד ומוקצף ומרוב עצבים וכולם מתוחים כי אינם יודעים מה יהיה הפעם והפעם שאג האריה לכיוון השועל. בוא הנה מה, השועל מושקשקש מפחד ואומר מי אני? כן אתה אומר הארי רץ לכאן מהר.

והשועל הלך בשיקשוקים ובקול מגמגם אמר לו הארי אני כבר שבועיים לא אכלתי וברצוני לדעת אם יש לי ריח רע בפה, תקרבי את אפך לפי ותאמר לי מה אתה מריח. פתח האריה את פיו והריח אותו, השועל פחד פחד אימים כי הזאב אמר את האמת ונטרף, הסוס חשב להתחכם כשישקר ונטרף ומה אני אומר חשב השועל.

אך השועל היה ערמוני והבחין שהארי רוצה תשובה שיחיה לו סיבה לזרוק את זעמו על חיה מסכנה ופתח את פיו ואמר בפחד שאיננו מריח כלום כי אני מנוזל ואפי' סתום.

כשמו האריה את תשובתו ובא לטרוף, אך לרגע שיעכל את סברת השועל אכל את עצמו בליבו כי לא היה לו שום סיבה לטרוף אותו וכך יצא השועל בריא ושלם והארי זעק ושאל לשימור מרוב כעס ועצבנות.

עד כאן המשל. אמר להם הצדיק הנמשל ברור שכל ילדה אסור להם להתקרב לאש המחלוקת כמו שהתקרב קורח ונכוהו, תהיו גם אתם כאותו שועל מנוזל שאפס סתום ולא מריח באש המחלוקת. ברגע שתתייחדו ברגע שתשימנו אחד מהצדדים, אתם תהיו חייבים לשפוט ולהכיע עמדה, אם תגידו זה צודק או זה אינו צודק, המחלוקת תטרף אותכם כי כל מה שהיא רוצה זה שתתייחדו סתומים שבים המחלוקת כדי שתכלעו אותכם חיים אנשים נשים וטף, כמו שקרה לקורח, לכן אינו רוצה לדעת כמה מדובר זה לא מעניין, אינני רוצה שבחסידות שלי ירחיקו את ריח המחלוקת אלעא תהיו כאותו שועל מנוזל שלא מריח כלום ואז לא תהיה תביעה עליכם מושים צד שהוא. ודברים אלו חדרו וגרמו לתוכחה גדולה בכל אירופה עד שהחליטו לבטל את החרם להתרגל אחד לשני בטוב וברע. (מעשיהם של צדיקים).

שיחת קודש המשך מעמ' א'

טען שאהרן ומשה מתנשאים על קהל ה' והוא היפך מה שהעידה תורה"ק והאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה ואילו לפי טענת קרח אין משה עניו יותר מקרח לכן ירד קרח מתחת לאדמה ואז שוב היה משה רבינו ע"ה עניו מכל האדם אשר ע"פ האדמה גם לשיטת קורח שהרי הוא כבר מתחת האדמה, לכן כעונש על דבריו ולשיטתו ה" נצרך לירד תחת פני האדמה.

עכ"פ רואים אנו איך שלעכט על כל הגויים, דמחלוקת הוא אש נורא ואפי' אם הצד שכנגדו אינו צודק עכ"ז מחלוקת הוא חמור מאוד ויש עליה עונשים מרים שאפי' תניקות נענשו רח"ל, כי מחלוקת הוא מהגרועים עלי אדמה רח"ל.

ומכאן לנו לימוד המוסר כמה יש לזהר מאוד לברוח ממחלוקת שלא להיות לו שום שייכות, כמובא שבית שני חרב משום שנאת חיים ממילא שבניו הבית השלישי ע"י ההיפך שהוא אהבת חיים ואחדות ישראל ואפי' שעה אחת אם היו ישראל באהבה ואחדות תיכף יבנה המקדש ותהיה עת ישועה, וא"כ נמצא שעל זו השעה מצפים אלפי שנים, א"כ כמה צריכים להשתדל בזה, כמו שהיוען אנו כמה מר העונש המחלוקת, ממילא יזבן שמידה טובה מרובה לאיזה טובות יכולים לזכות ע"י השלום ואהבה ואהוה שת"ח מרבים שלום בעולם, שהוא תיקון הדור ויצאה מהגלות ושכרו עד אין סוף כעוה"ז והקן קיימת לעוה"ב לעסוק במדת אהרן היפך קרח שחלק עליו במדת אהרן הוי מתלמידיו אוהב ורודף שלום, אוהב הבריות ומקרבן לתורה, לעסוק באחדות של כל ישראל ששכרו אין לשער ואין לתאר בכלל, ויכולים לזכות ע"י לבנין ביהמ"ק ולהיות באחדות באהבת ישראל ואהבת חברים וכל ישראל יחדיו יכו להשראת השכינה

עמהם, ה' ירחם שנוכה לתשובה מאהבה ויעשו כולם אגודה אחת בלבב שלם וישפיע עלינו ענוה ומידות טובות ושפלות רוח ושפלות ברך אמיתיים, וכמו שכבר אמרנו הגאות שורש הפירוד וענוה שורש האחדות לכן צריכים לראות כ"א את חבירו חשוב ממש וגדול ממנו לאהוב אותו ולראות שהלא הוא חשוב ממנו ויותר טוב ממני ועלי לעזור לו כמה שאוכל, ולכן ענוה יסוד השלום כי אם חבריי טובים ממני ודאי ארצה וכן עלי להיטיב עמהם וע"י ענוה נוכח לראות מעלת חברינו ולא חסרונם, שיסוד השלום מענוה ושפלות רוח כמשי"כ באגרת הרמב"ן שענוה כללות המידות טובות כמ"ש שם וכאשר תנצל מן הכעס תעלה על לבך מדת הענוה שהיא מידה טובה מכל המידות טובות, שהם מביאים לאהבה אחוה שלום ורעות ואחדות כל ישראל.

השי"ת ירחם עלינו שנוכה צו שטייגען בתורה ועבודה וגמ"ח מתוך שמחה עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה, ועתה שבאים ימי חודש תמוז ושלושת השבועות, ויה"ר שיתהפכו לימים טובים ואחריו ט' באב שיתהפך ליו"ט גדול עוד בהאי שתא ע"י אחדות ואהבת ישראל, וכבר בת"ב זה נזכה לחזות בבנין ביהמ"ק וירושלים הבנויה שהיא עיר שחברה לה יחדיו באחדות ישראל ישועת ה' כהרף עין.

ה' ירחם וישמח את כל ישראל בפרטות ובכללות וישמרים בשמירה עליונה הן באר"י והן בכל מקום שהם ויתן רפואה השלימה בר"ג ובריהגוה"ל, רפואות ישועות ותורה וגדולה במקום אחד, שמחה וישועה שלימה ונוכה מהרה ליו"ט שיתהפכו שלושת השבועות האלו ותשעה באב לימי שמחה ויום טוב במהרה בימינו אמן, אויף א זיסע אופן אויף אייביג.

בזאת תדעו כי ה' שלחני אם כמות כל האדם ימותו אלה לא ה' שלחני ואם בריאה יברא ה' ופצתה האדמה את פיה וידעתם כי ניאצו האנשים האלה את ה' וצ"ב מה כל האריכות הזו הרי מעצם מיתה משונה כזאת כבר ידעו שמשא אמת ותורתו אמת וכן למה היו צריכים כזה עונש נורא להיבלע באדמה.

ואיתא פירושים דאם היו קרח ואנשיו נענשים במיתה לבד לא הי זה ראי' שמשא רבינו הצודק כי היו יכולים לומר שאפי' הצדק עם קרח עכ"ז הוא מת רק בגלל שעשה מחלוקת שעונשה חמור אפי' אם העושה אותה הוא הצודק ולכן הוצרך משה רבינו לומר שימותו במיתה משונה כזו של בליעה באדמה ואז ידעו מזה שמשא הוא הצודק והוא ותורתו אמת.

עוד מתרצים בדרך בדיחותא שקרח

השי"ת ירחם עלינו שנוכה צו שטייגען בתורה ועבודה וגמ"ח מתוך שמחה עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה, ועתה שבאים ימי חודש תמוז ושלושת השבועות, ויה"ר שיתהפכו לימים טובים ואחריו ט' באב שיתהפך ליו"ט גדול עוד בהאי שתא ע"י אחדות ואהבת ישראל, וכבר בת"ב זה נזכה לחזות בבנין ביהמ"ק וירושלים הבנויה שהיא עיר שחברה לה יחדיו באחדות ישראל ישועת ה' כהרף עין.

ה' ירחם וישמח את כל ישראל בפרטות ובכללות וישמרים בשמירה עליונה הן באר"י והן בכל מקום שהם ויתן רפואה השלימה בר"ג ובריהגוה"ל, רפואות ישועות ותורה וגדולה במקום אחד, שמחה וישועה שלימה ונוכה מהרה ליו"ט שיתהפכו שלושת השבועות האלו ותשעה באב לימי שמחה ויום טוב במהרה בימינו אמן, אויף א זיסע אופן אויף אייביג.

השי"ת ירחם עלינו שנוכה לתשובה מאהבה ויעשו כולם אגודה אחת בלבב שלם וישפיע עלינו ענוה ומידות טובות ושפלות רוח ושפלות ברך אמיתיים, וכמו שכבר אמרנו הגאות שורש הפירוד וענוה שורש האחדות לכן צריכים לראות כ"א את חבירו חשוב ממש וגדול ממנו לאהוב אותו ולראות שהלא הוא חשוב ממנו ויותר טוב ממני ועלי לעזור לו כמה שאוכל, ולכן ענוה יסוד השלום כי אם חבריי טובים ממני ודאי ארצה וכן עלי להיטיב עמהם וע"י ענוה נוכח לראות מעלת חברינו ולא חסרונם, שיסוד השלום מענוה ושפלות רוח כמשי"כ באגרת הרמב"ן שענוה כללות המידות טובות כמ"ש שם וכאשר תנצל מן הכעס תעלה על לבך מדת הענוה שהיא מידה טובה מכל המידות טובות, שהם מביאים לאהבה אחוה שלום ורעות ואחדות כל ישראל.

השי"ת ירחם עלינו שנוכה צו שטייגען בתורה ועבודה וגמ"ח מתוך שמחה עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה, ועתה שבאים ימי חודש תמוז ושלושת השבועות, ויה"ר שיתהפכו לימים טובים ואחריו ט' באב שיתהפך ליו"ט גדול עוד בהאי שתא ע"י אחדות ואהבת ישראל, וכבר בת"ב זה נזכה לחזות בבנין ביהמ"ק וירושלים הבנויה שהיא עיר שחברה לה יחדיו באחדות ישראל ישועת ה' כהרף עין.

ה' ירחם וישמח את כל ישראל בפרטות ובכללות וישמרים בשמירה עליונה הן באר"י והן בכל מקום שהם ויתן רפואה השלימה בר"ג ובריהגוה"ל, רפואות ישועות ותורה וגדולה במקום אחד, שמחה וישועה שלימה ונוכה מהרה ליו"ט שיתהפכו שלושת השבועות האלו ותשעה באב לימי שמחה ויום טוב במהרה בימינו אמן, אויף א זיסע אופן אויף אייביג.

דברי תורה

המשך מעמ' א'

הבורא ית"ש, כי ההשפעות שלהם לא בא להם מוכח הצדיק אלא מוכח עצמיותם ורוממותם, ושכרם בא להם מן השמים על עבודתם ועל משאם הקודש אשר המה נושאים על כתפיהם, ולרמוז זה לקח קורח טלית שכולה תכלת, שראיית התכלת בעצמיות היא המביא את טלית שכולה ליד קבלת פני השכינה וכן ראיית פני הצדיק כדאיאת בירושלמי הנ"ל, וטען קורח כי טלית שהוא כולה תכלת אינה חייבת בעצמיות, כי כל כולה אומרת ראיית פני השכינה ע"י צבע תכלת שלה, ואיננה נצרכת עוד לחוטי הציצית שיביאנו לזכירה זו, וכמו כן דור שכולם מקבלים פני השכינה כדור המדבר שראו את ד' פנים אל פנים, הם בבחינה כולה תכלת מרואי פני השכינה, וטלית כזו פטורה מן הציצית, שאינה צריכה לעוד חוט של תכלת, שאינם צריכים עוד לקבל פני הצדיק שהוא החוט ציצית של תכלת, אלא הם פוטרים את עצמם בזכות מעשיהם, וכאן היה הטעות, כי כלל גדול היא בעבודת השי"ת שאין האדם יכול לבא ולעמוד בעבודה הישירה והתמימה כי אם ע"י הצדיק, וכל אדם בכל מצב מרוכס ומנושא שהוא מוכרח הינו לבא אל הצדיק ולהתבטל בפניו בביטול הגמור, ולקבל ממנו דרך בעבודת הבורא ב"ה, ולכן גם טלית שכולה תכלת חייבת בעצמיות, הרמז בזה שכולם צריכים למארי דחיי ציצית, אפי' אלו שהם בבחי' כולה תכלת אעפ"כ צריכים לדבר שיוכיר להם את מצוות ד' ועבודתו והוא ע"י הראיה בעצמיות.

וכידוע מ"ש התפארת שלמה (פ' וזו) ו"ל, כמו ששמענו מאת הרב הצדיק המונח מהו חייקא המדורא ולה"ה, שהיה עוסק בתעניות וסגופים כמה פעמים משבת לשבת, והיה ניעור אלף לילות לעסוק בתורה, ועכ"ז לא הרגיש בנפשו תיקון השלימות עד אשר בא אל הרב הקדוש המגיד מוהד"ב ממעוררש זלה"ה ותיכף נגמר תיקונו הראוי, כי הטעם שנותן הצדיק בעבודתו היא העיקר, עכ"ל.

ומיתאמר משמיה הר"ק החי הרי"מ זיע"א שביטל עצמו לגיסו הר"ק מקאצק זיע"א, ועל אף היותו ענק שבנקים החויק עצמו כאחד מחסידיו הר"ק מקאצק, ושאלוהו הלא כבודו ראוי להנהיג עדה בעצמו ומה ראה על ככה להתבטל ולנסוע לגיסו ולהימנות כאחד מחסידיו, ענה להם כי שלמה המלך ע"ה אמר אמת קנה ואל תמכור (משלי כג, כג) ולאכארה כפל לשון היא שבאומרו אמת קנה מובן שלא ימכור וכי קונים חפץ ע"מ למכור אותו, אלא ששלמה המלך בא להשמיענו כי כל זמן שיש עוד מקום שאפשר לקנות בא אמת אז לא תמכור בעצמך, ולכן כל המבטל למקום שאפשר לקנות וקנה כמה שאפשר, אלא כל זמן שגויס הר"ק אתנו ומכור לנו דרך האמת אינו רוצה להיות מוכר אלא קונה, ע"כ (קרה תשע"א)

טעותו של קרח

במשנת מרגן רבוינו הק' מלעלוב זיע"א

ויקח קרח (טו, ז)
למה נסמכה פרשת חוקת לפרשת קרח ולומר לך שתקבל את ההנהגה העליונה בתור חוק ללא חקירות הטעם ובלי ההתחממות

וכפי שאמר הר"ק קוה"ק מרן רבינו זוד מלעלוב זיע"א: "אילו לא היה קרח מתחכם לא ה' בא למה שבא". (קדושת מרדכי)

פירש"י וקרח שפיקח היה מה ראה לשטות זה, פירוש מה ראה לשטות זה "להיות פיקח". ועמוק הוא. (שיח שרפי קודש מהר"ק קוה"ק מרן רבינו זוד מלעלוב זיע"א)

עוד איתא (שם בספר שיח שרפי קודש) בזה"ל: בליל שבת קודש בדרך שיחו אמר בזה הלשון: בהיותי אצל הרב הצדיק רבי משה מלעלוב זצלה"ה זיע"א בשבת פרשת קרח לא שמעתי ממנו שום דברי תורה רק בכל הסעודות אמר הרבה פעמים: "וקרח שפיקח היה, צו קלוג טאר זען נישט זיין" (זיתר מד' פיקח אסור להיות), ולהבין דבריו הקדושים, דהנה כל איש הישראלי מוזהר לשמור את עצמו שלא ילך בתורה הקדושה בשום ההתחממות כלל, כי אם הולך חלילה בהתחממות יוכל ליפול ח"ו להתחממות רעין ובישין רח"ל ויוכל ליפול ח"ו לכל ההורדים רעים ומינות ח"ו, רק יאמון באמונה שלימה בפשיטות מה שהזיהרה התורה הקדושה לעשות ושלא לעשות.

וזהו שנוהיה התנא כל שיראת כל חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת, כי לכאורה קשה על דתו ואבירם כי לפי הדיוע שהיו גדולי ישראל ובודאי היה להם אנשים אשר היו מסתופפים בצילים הנקראים בשם חסידים שלהם.

היתכן אף היו יכולים להיות דבוקים בהם הלא ראו בהם כל מה שעשו היה שלא כמו שכתוב בתורה, הם שהותירו מן המן, ועוד הרבה דברים כדיוע, וא"כ איך מלאה לבם להתחבר בהם.

אך זאת היא שהמה היו הולכים תמיד בתורה בהתחממות ואמרו מאן יימר שיהם נותר מן המן שיתליעו ועשו זאת למען יברר האמת שכל מה שכתב בתורה הוא אמת ונכון לכן כל מה שעשו היה בזה האופן להראות לכל שלא טוב לעשות מה שנאמר שלא לעשות רק צריכים לברר בתחילה האמת, אבל סופם מוכיח על תחילתם שצרעת המינות פרחה במצאם וכפרו בתורה ונעקרו מן העולם רח"ל.

על כן צריכים אנו לזיזר שלא לסור ח"ו מהתורה הקדושה מימן ששואל ולא לילך בהתחממות רק להוכיח באמונה שלימה בפשיטות ולילך בעקבי הצאן ולעשות מה שנאמר לעשות ולקיים מה שנאמר בתורה שלא לעשות ולהיות מיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת". (אמת לעקב - קרח)

פ"א אמר רבינו הסב"ק מרן הרמ"מ זיע"א בשם החוזה הק' מלובלין זיע"א שאמר: "אילו הי' יודע קרח שבישבו אחוריו התנוו ימולין לבוץ אותן הכוונות שהבדן גדול מכוין ביהוכ"פ לפני ולפנים לא היה חולק כלל על הכוונה, ועיקר המחלוקת הי' שרצה להיות כהן גדול להיות משמש לפני ולפנים. (נאמר י"ו סיון תשל"ח ממרן הרמ"מ. אך בליקוטי דברי דוד" איתא דבר זה בשם הר"ק מרן רבינו זוד מלעלוב זיע"א מי מהשומעים טעה או אולי שניהם אמרוהו).

תורת אמת

מנינים לפרשה

ויקמו לפני משה ואנשיו מבני ישראל חמשים ומאתים (טו, ז)
 נצטוונו בפרשת קדושים (ויקרא יט, לב): "מפני שיבה תקום והדרת פני קו", וכסאן למדו חו"ל (קדושים לב ע"ב) מצות קימה בפני הלמד חכם ועד כמה חייב לעמוד מפניו? איתא בגמרא: "יכול יעמוד מפניו במקום רחוק? תלמוד לומר 'תקום והדרת' - לא אמרו קימה אלא במקום שיש לו הדר בעמידתו" ופרש רש"י: "הדרו בעמידתו - היינו תוך ד' אמות, דמוכחא מילתא שמשפיו הואעומד".

אמנם, לא כל תלמידי החכמים שווים לענין זה. נפסק בשלחן ערוך (יוה דעה סי רמה ט - יז): "הרואה חכם עובר, אינו עומד עד שיגיע לתוך ארבע אמותיו, וכיון שעמד מלפניו יושב. ואם רבו במדבק - עומד מלפניו מלוא עינו, ואינו יושב עד שיתכסה מעינו או עד שישב במקומו. ראה אב בית דין - עומד מלפניו משיראנו מרחוק מלוא עינו עד שיגבר מלפניו ארבע אמות. ראה את הנשיא - עומד מלפניו מלוא עינו, ואינו יושב עד שישב במקומו או עד שיתכסה מעינו".

לפי זה, אומר רבינו החיד"א ב"נחל קדושים" - תחילת כיווי משה על ידי קרח ועדתו נמנתה כבר בפסוק זה: "ויקמו לפני משה ואנשיו מבני ישראל חמשים ומאתים" - הם השוו את כבודו לכבודם של שאר מאתים וחמשים ראשי הסנהדראות, וכמו רק "לפני משה" כלומר, רק כאשר בא לפניו מושב, כשהגיע לתוך ד' אמותיהם, ולא כפי הדין שמד כשהואם אותו עומדים מלפניו מלוא עיניהם.

ויקהלו על משה ועל אהרן (טו, ז)
 בספר "תפוחי חיים" כתב, שזו דרכם של אנשי ריב לעשות הכל בעתירות ובחמניות, וזאת במקום לגשת אל משה, ולשוחח עמו בפרישות ולבקש את בקשתם בצורה מכובדת. לכן לשון הכתוב: "ויקהלו על משה" ולא אל משה, כיון שלא באו לדבר אילו באפן רצוני ומכובד, אלא הסדיתו את המע על משה שלא בפניו.

על דרך זו פרש בספר "לוחות עדות" את הפסוק (דברים א) אומר על אנשי און שיעתה לו באליקים סלה" (תהלים ג, א) ולכאורה, היה צריך להיות כתוב "ובנים מלפניו און שיעתה לו..." אלא שפסוק זה מבקש דוד המלך את התנהגותם של מתנגדיו, אשר אינם באים לדבר עמו, אלא מסתתרים אחרים שלא בפניו, ואומרים "אין שיעתה לו".

כי כל העדה כלם קדושים (שם)
 בפרשת דברים הוכיח משה רבנו את עם ישראל הוזכר ברמו את עוונותיהם. אחד מהם הוא: "הצרות ודי הוב", ופרש רש"י: שם "הצרות" זו מחלוקתו של קרח, ודי הוב הוא השא העגל.

ולכאורה, הרי קודם עשו את העגל, ואח"כ היתה מחלוקתו של קרח, ומדוע דבק משה את סדר הדברים? ובאר בספר "ליקוט הגרשני" בעצם, על מה שעשו ישראל את העגל, לכאורה היה להם תירוץ: סוף כל סוף לפני חמשים יום יצאו מצרים, והיו רגילים מאד לעבוד עבודה זרה, אם כן, אין עלייה כל כך טענה שעשו את העגל. אבל אם זה התירוץ, מתעוררת עלייה טענה חדשה: הרי מצרים כיבדו מאד את חני העבודה זרה, כמו שכתוב בפרשת ויגש: "רק אדמת הכננים לא קנה כי חק לכהנים מאת פירעה ואכלו את הקס", ומדוע בני ישראל לא למדו גם זהה זו מהמצרים?

אם כן, כאשר חלק קרח על משה רבנו, לא נתן כבוד למעשה העם והבינו, אלא טען כי "כל העדה כלם קדושים" - בה עורר מחדש את הקיסרו על מעשה העגל, כי אותה טעה והמלצת וכות מחמת שיצאו מצרים, נפלה. לכן נאמר קודם "הצרות" ואח"כ "די הוב".

הילולא דצדיקא

יום שב"ק ל' סיון - רבי חיים ב"ר יצחק קיצע אב"ד אירשא ב' אוצר החיים (תר"ט)
 רבי יהודה זונדיל ב"ר משה זקינו של רבי שלום מבעלזא (תקס"ד)
 רבי שלמה קלוגר ב"ר יהודה אהרן מברוד (תרכ"ט)
 רבי חיים אליעזר וואקס אב"ד קאליש ב"ר אברהם יהודה שו"ת נפש חי ועוד (תרמ"ט)
יום א' א' תמוז רבי מאיר דאענובים מקרעטשניף ב"ר מרדכי מנדבורנא (תרס"ה)
 - רבי קלונימוס קלמן ב"ר אהרן הלוי עפשטיין ב' מאור ושמש (תקפ"א)
יום ד' ד' תמוז רבי מרדכי אפרים פישל סופר מפרשבורג ב"ר אליעזר זוסמן תל החת"ס (תר"ג)
 רבי דוד צבי קאצבורג רב"ד דק"ק טאפאלטשאן (תקצ"ו)
 רבי חיים קיצע אב"ד אירשא ב"ר יצחק ב' אוצר חיים (תר"ו)
 רבי יצחק ועקל סג"ל פולק ב"ר אברהם מנאמאהד מח"ס ברמות יצחק ותל החת"ס (תתר"א)
 רבי יצחק אייזיק טויב דיין דק"ק בשאמטשאן - נכד הה"ק רי"א מקאליב (תרע"ב)
 רבי משה צבי פוקס אב"ד גראסווארדין ב"ר בנימין תל' הכתב סופר (תרע"א)
 רבי נתן נטע פראנקפורטער ב"ר לייב אב"ד מטערסדורף (תקמ"ב)
 רבי שלמה ב"ר מאיר נתן הכרשטם מבונוב - עטרת שלמה (תרס"ח)
יום ב' ב' תמוז רבי יוסף צדיקא בן יעקב אבינו ע"ה (ב' אלפים ש"י)
 רבי נחמן מהורודנקא ב"ר יצחק מוואלקווא תלמיד מן הבעש"ט הק' זיע"א (תקכ"ח)

רבי נתן נטע מצאנז רב"ד פרעסבורג (תקל"ב)
 רבי מרדכי זאב ב"ר יצחק אהרן איטינא מלובוב ממחברי מפרשי הים שו"ת מאמר מרדכי (תרנ"א)
 רבי אברהם המגיד מטרוסק ב' מן אברהם ב"ר מרדכי מצידנבל (תרמ"ט)
 רבי אליעזר ניסן הארוויץ ב"ר נפתלי חיים מד'יקוב (תרע"ב)
 רבי צבי מאיר פאננט מעדעש ב"ר יוסף (תשס"א)
 - רבי מנחם מנדל מפאטיק מברעזאן ב"ר יחיאל מיכל מלובוב (תע"ו)
 רבי שלמה דב אב"ד מעץ גולונא ב"ר צבי הירש האלבערשטאט חתן הפני יהושע (תקמ"ה)
 רבי ארי' לייבוש מטזרנא ב"ר יחזקאל שרגא משינאווא (תר"צ)
 רבי יוסף חיים שניאור קוטלר ב"ר אהרן ר"י ליקוד (תשמ"ב)
 רבי מנחם מנדל ב"ר לוי יצחק שניאורסון מליובאוויטש (תשנ"ד)
 - רבינו יעקב תם ב"ר מאיר מרומרוג הר"ת חתן רש"י הק' (ר"א, תתקל"א)
 רבי פינחס הלוי הורוויץ ב"ר צבי הירש מטשורטקוב ב' המקנה וההפלאה (תקס"ה)
 רבי יעקב ב"ר מרדכי ריינמאן אב"ד טארלא (תקע"ד)
 רבי יהושע העשל פערנקל תאומים מקאמאנא ב"ר ברוך הברוך טעם (תר"ג)
 רבי ישראל מסטביהוב ב"ר יעקב ארי' מקאליב (תרמ"א)
 רבי יהושע סגל דייטש אב"ד קטמון ב"ר חיים יהודה - בית הלהמי (תש"ו)
 רבי עזריאל ב"ר יהודה הילדס היימר תלמ"מ לב' ערוך לנר (תרנ"ט)
 רבי חיים משה מנדל ב"ר מאיר יוסף מנ"ב (תשינ"ו)
 - רבי ישראל מטטאטוב ב"ר מאיר הלוי מאמטא (תר"א ובו"צ כתב תר"ב)
 רבי פיבל טרענטישניער אב"ד העוועש (תרכ"ט)
 רבי בצלאל יהושע מגלינא חתן הד"ח מצאנז ב"ר יחיאל מיכל מאשקוויטש (תר"ע)
 רבי עזריאל מאיר איינר מלובלין ב"ר אברהם (תש"א)
 - רבי יעקב ישראל ב"ר יו"ט ב' ארעא דרבנן אבי רי"א אלאוי (תקט"ו)
 רבי ברוך טאנאשער ב"ר מיכל תל' רנ"צ מרופשווין רי"א מד'יקוב (תרל"ה)
 רבי דוד צבי מעיר חדש ב"ר יחזקאל מקוזמיר ב' חמדת דוד ע"ה (תרמ"א)
 רבי משה האגן מאטאטוב ב"ר יעקב שמשון ב' לקט עני (תרפ"ו)

הדווחה דאורייתא

בירורי הלכה ד"ת ומנהגי צדיקים
בעניינים שונים

בכתב ונערך ע"י הג"ר משה חליוה שליט"א - מח"ס ענפי משה וש"א"ס

בפרשתו (טו, א) ויקח קרח וגו' ופירש"י זה לשונו: **"לקח את עצמו לצד אחד להיות נחלק מתוך העדה לעורר על הכוונה, וזהו שתרגם אונקלוס ואיתפלה, נחלק משאר העדה להחזיק במחלוקת, וכן מה יקחך לבך, לקח אותך להפליגך משאר בני אדם, עכ"ל ועיי"ש.**

"ולא יהיה קרחה וכעדתו"

אמרו חכמינו זכרונם לברכה בגמ' (סנהדרין קי.). **"ויקם משה וילך אל דתן ואבירם"**, אמר ריש לקיש מכאן שאין מחזיקין במחלוקת, דאמר רב כל המחזיק במחלוקת עובר בלאו שנאמר ולא יהיה קרחה וכעדתו, עד כאן.

ופירש רש"י (דיבור המתחיל "מכאן"), וזה לשונו, **"שמחל על כבודו והוא עצמו הלך לבטל מחלוקת, עכ"ל, וועין מה שכתב אדברי הגמ' דסנהדרין בספר אור הצפון להגאון רבי נתן עבי פינקל זצ"ל מסלבודקא חלק ג', עמוד מ"א ואילך, ודו"ק.**

והגאון הקדוש החפץ חיים זי"ע בספרו "חפץ חיים" (פתיחה, לאוין סקי"ב ובבאר מים חיים) מייתי לגמ' דסנהדרין הנ"ל וציון לסמ"ג (ל"ה, קנ"ז) ורבינו יונה (מאמר נ"ח) דמשמע מדבריהם דהוא לאו גמור, ועיין בספר חמצות (שורש ח') וברמב"ן שם, ובספרו "שמירת הלשון" (שער הזכירה, פרק ט"ו) כתב דעל ידי המחלוקת ייגרר לאיסורים נוספים כשנאת חינוס, לשון הרע ורכילות, כעס, אונאת דברים, הלבנת פנים, נקימה ונטירה וקלות של חינוס ולקפח פרנסת חבירו ופעמים גם לחילול השם חס ושלום, דעונו גדול עד מאוד וכן לאיסור חנופה וליענות, עיין שם בדברי קדשו, ועיין עוד בענין האיסור דלהחזיק במחלוקת בספר "שיעורי ליל שישי", להג"ר יהודה כהן שליט"א (עמוד ת"ע ואילך), עיין שם.

"מחלוקת" עד ועד בכלל

כתב הגאון הקדוש רבי אליעזר פאפו זי"ע בספרו "יעלוז חסידים" (עמוד שס"ג) וזה לשונו: **"המתים מתווכחין בבית דין של מעלה על מחלוקת שהיה ביניהם בחייהם, והצדיקים עושים ביניהם שלום, עכ"ל.**

לאור האמור למדנו עד כמה מחוייבים אנו להתרחק מן המחלוקת ולהרבות שלום בעולם, וכבר איתא באבות (א, יב), **"הלל אומר הוי מתלמידיו של אהרן אוהב שלום ורודף שלום"**, ופירש ה"תפארת ישראל" (יבין, אות מח) וזה לשונו: **"ובענין חיובו לחבירו אמר הוה אוהב שלום, לבלי יוגרם מחלוקת בינך לבינו, אבל גם תרדוף שלום, שכשחבירך עיקש ופתלתול, ונגרם מחלוקת ביניכם הוה רודף ומתעמל בדיבורך אחרי השלום שברח ממך להשיבו למכונתו, כמ"ש "בקש שלום ורדפהו" (תהילים לד), עכ"ל, ובפרט דפעמים רבות מתעבר על ריב לא לו, ומביא עצמו לדבר על גדולים ממנו בחכמה ובמנין וגורם רעה לעצמו רח"ל.**

וכתב הגאון הקדוש רבינו הגר"א מוילנא זי"ע ב"אבן שלמה" וזה לשונו: **"חמשה מיני ערב רב בישראל, א' בעלי מחלוקת ולשה"ר, ב' בעלי תאוה, ג' הצבועים שאין תוכן כבדן, ד' הרודפים אחר הכבוד לעשות להם שם, ה' הרודפים אחר הממון, ובעלי מחלוקת הם גרועין מכולם והם נקראים עמלקים, ואין בן דוד בא עד שימחו מן העולם, וכל מחלוקת שלא לשם שמים היא באה מערב רב, עד כאן לשונו.**

מחלוקת לשם שמים

אמרו באבות (ה, יז), **"כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים ושאינה לשם שמים אין סופה להתקיים, איזו היא מחלוקת שהיא לשם שמים, זו מחלוקת הלל ושמאי, ושאינה לשם שמים, זו מחלוקת קרח וכל עדתו, עכ"ל.** ובספח"ק "מגן אברהם" להרה"ק רבי אברהם מטריסק זי"ע (פרשת חקת, ד"ה על) הקשה דאיך יתכן שיתן ה' קיום למחלוקת שהיא לשם שמים, הלא המחלוקת היפך השלום היא, והקב"ה נקרא שלום (עיין ויקרא רבה ט, ט) וברכתו שלום כמ"ש (בתפילת שמונה עשרה) **"המברך את עמו ישראל בשלום, וישב דכיון שחולקין לשם שמים יזכו בזכותם כל עם ישראל שיהיה להם קיום לעולם, וזהו שכתוב "סופה להתקיים".**

אמנם גם במחלוקת לשם שמים ישנם דרגות, ובספח"ק "דברי יואל" להרה"ק מסאטמאר זי"ע (פ' חקת) כתב להעיר במ"ש במתני', **"זו מחלוקת שמאי והלל", דאמאי לא אמרי בית שמאי ובית הלל הגם שהיו כולם צדיקים ודעתם לשמים, אך מפני שהיו מקצתן שלא שמשו כל צרכן כמ"ש (סוטה מז). לזה לא נמנו במדרית מחלוקת לשם שמים, עיין שם.**

וכעין זה מסופר כמדו' על מחלוקתו הידועה והגאון הקדוש רבי יחזקאל אייבשיץ זי"ע וזגאון הקדוש רבי יעקב עמדין זי"ע אשר אמר על כך אחד מגדולי ישראל דאותם קדושי עליון ודאי השלימו ביניהם בעלמא דקשוט, אך כל אותם מחרחרי ריב ומדון שפערו פיהם לדבר עתק ובוז, הם המה שנידונים עתה בגיהנום, ודי למבין.

בגנות המחלוקת

בגנותה הנוראה של המחלוקת האריך כ"ק מרן רבינו שליט"א (קונטרס אהבת ישראל, עמוד י"ד ואילך) וזה לשונו: "זהנה אנו צריכים להישמר ולהזהר ולברוח כמטהווי אש ממחלוקת ולא להתערב בשום מחלוקת ואל יסיתך יצרך שזה לשם שמים.

עוד כתב רבינו (בקונטרס הגיל מכת"ק שם), **"אומרים בשם צדיקים שהרשעות והאכזריות הכי גדולה יכול לצאת מדימיון של לשם שמים רחמנא ליצלן, כלל זה נקוט בידך, אל תחזיק במחלוקת בשום אופן, וכל פעם תקרב רק את הנרדף ותחזקו ותשמחו כי זהו מצוה גדולה, כי האלוקים יבקש את נרדף" (קהלת ג, טו), ואנו צריכים לחוס על נפשינו שלא יהיה לנו שום מחלוקת ושלא יהיה לנו שום שייכות עם מחלוקות חס ושלום רח"ל, (ומוכן שלא מדברים מרשעים ואמיקורסים שאין לנו שום שייכות איתם ח"ו רח"ל כדי שלא נלמד מהם ח"ו ר"ל) אלא צריכים להיות בשלום ובמישור ובאהבת ישראל עם כולם,**

וזה צריכים לידע, שמהבעלי מחלוקת צריכים להזהר כי הם עם מומים גדולים ועושים עצמם לתמימים, ותופסים ברשתם נפשות יקרות ואסור לעמוד בד' אמות של מחלוקת וצריך לברוח ממחלוקת כבוד מן האש, עכלה"ק ודפח"ה.

"מחלוקת" עצת היצה"ד

בקונטרס "מזקנים אתבונן" מתורת הגראי"ל שטיינמן שליט"א (חלק ב' עמ' 47) איתא וזה לשונו, **"כל דבר טוב היצר הרע רוצה לקלקל ודרכו היא על מחלוקת, דבר ראשון עושה מחלוקת ואז כבר הדבר אבוד, ואפילו האדם עושה הדברים הכי טובים אם יש מחלוקת מאבד את זה", עכ"ל, ועיי"ש.**

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

ברכת מזל טוב
לחנ"ח ר' מנחם שמואל הערנסט ובני תה"ח ר' נפתלי באריא פארק - ארה"ב להולדת הנכד - הבן

הרה"ג ר' אמנום שלום שליט"א לשמחת הולדת הנכד

הנה"ח ר' יעקב שלמה בראווער הי"ו לרגל הולדת הנכד

ברכת מזל טוב
הנו לברך לדיינו המפואר, האי נברא רבה, מרביץ תורה וחסידות ורבים צריכים לו, ח"ו"ב בתורה וחסידות

הרה"ג ר' ישעי' קניג שליט"א רוגל שמחת אירוסית הבת יה"ר שיחפה לרוב נחת בבריאות השלימה ולראות בשמחתה מיט א געזונטע אידשע שמחה שטענדיג, המערכת

אנא עזרונו רחמי שמים
על אחד מגדולי תלמידי חכמים שבעינינו בבני ברק ממקורבי מרן רבינו הקוה"ט זיע"א

רבי ישעי' ידידיה שליט"א
בן פרומא רבקה לדפואה שלימה ולאריכות ימים ושנים רבות

ברכת מזל טוב נלבנה
לידידינו האברך הוקר והנעלה, מופלג בכל מידה ומעלה, אהוב וחביב על כל אנ"ש, דבוק לרבינו, ה"ה

הרב עזריאל בראווער הי"ו
בארא פארק - ארה"ב לרגל שמחת מצות הבן לבנו כמדון כמו חנניה י"ש נ"י

יה"ר שיחפה לרוב נחת ושובע שמחות. השתתפות בהוצאות הגיליון נתרם לרגל השמחה לזכות רבי עזריאל בראווער.

מוקדש לעילוי נשמת
הצדיק רבי מרדכי בן אליהו זצ"ל נלב"ע כ"ז סיון זכותו יגן עלינו ועכ"ל א

לעילוי נשמת
האשה החשובה איטה שרה בת ר' ישראל ע"ה נפטרה ג' תמוז תשס"ד ט"ג ב"ה

לעילוי נשמת
מרת חנה בת יצחק ע"ה נפטרה ראש חודש סיון תשס"ב

לזיכוי הרבים להוצאת העלון לע"י, לרפואה או לשמחה ניתן לפנות לטלפון 052-7667563 עד יום ב' בערב

הארות הערות וכל ענין ניתן לשלוח לפקס המערכת: 077-470-1765